

18 februari 2024 verkondiging

Schriftlezing: Matteüs 16: 13 - 23

verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Ben je een rots of een struikelblok? Dat is de vraag vandaag. We zijn allemaal hier omdat we volgeling van Jezus zijn, toch? Kan Hij op ons bouwen of zijn we een blok aan zijn been? Of misschien wel allebei, af en toe?

Wanneer ben je een rots? Een rots is betrouwbaar, niet zomaar van zijn plaats te krijgen. Rots in de branding. Krachtig. God zelf is onze Rots in de branding. 'Hij is ook als het water wast (= opkomt, ons aan de lippen staat) uw rots, uw enige vertrouwen.' En eerlijk gezegd vind ik het nogal wat dat Jezus een mens als rots benoemd, waar Hij de kerk op gaat bouwen. Gaat dat goed komen? Meestal zeggen we het andersom: Christus is het fundament waar wij dan weer de stenen op leggen. Of onderschatten we onszelf en mogen we veel meer gaan staan voor wie we zijn en wat we doen. Mensen die als een rots zijn... sterk en trouw. Misschien heb jij in je leven iemand die er zo voor jou is. Of ben je zelf zo iemand waar anderen op kunnen steunen. Altijd bereid om te helpen.

Wie zijn de rotsen waarop onze kerk is gebouwd? Ik denk dan vooral aan die mensen die trouw zijn. Jarenlange betrokkenheid bij de kerk, ook toen het moeilijk was. Mensen die de moed hebben om lastige beslissingen te nemen. Mensen die in staat zijn te blijven geloven, ook als door issues, door corona, bedenk het maar, de gemeenschap onder druk staat. Dat zijn rotsen waarop we kunnen bouwen. Maar of dat is wat Jezus bedoelt met 'rots'?

Jezus noemt zijn leerling Simon: 'rots' en dat is in het Grieks Petrus.

Wat maakt Petrus tot een rots? Niet zijn jarenlange betrokkenheid bij Jezus, klussen die hij heeft gedaan. Het is zijn overtuiging, zijn belijdenis, zijn geloof in Jezus: Jij bent de Messias, de Zoon van de Levende God. Petrus ziet wie Jezus ten diepste is. Jezus is niet een Johannes de Doper, een boeteprediker, die sober leeft in de woestijn. Jezus is niet een Elia, een krachtige profeet, die eens even stevig zal zeggen waar het op staat. Jezus is ook niet als Jeremia, de lijdende rechtvaardige, waarbij het lijden misschien wel heel erg op de voorgrond komt te staan. Jezus is de Messias, die zijn volk komt bevrijden. Hij is de geliefde Zoon van God, die trouw blijft aan zijn roeping, ook in het lijden. De Zoon van de God, die de Levende wordt genoemd. God leeft en is actief betrokken bij onze wereld. En Jezus is Zijn Zoon.

Petrus ziet dat en zegt dat. Dat – en niets anders - maakt hem tot rots. 'Gelukkig, zalig, ben je Petrus' zegt Jezus. 'Want dit geloof komt niet bij mensen vandaan, maar van mijn Vader.' Petrus is een rots omdat hij dat wat de Vader hem heeft laten zien toelaat in zijn hart en het uit.

Wat voor Petrus geldt, geldt voor ons allemaal. Je bent een rots als je het geloof wat God in je hart wil leggen ontvangt en eruit leeft. In wat je zegt en wat je doet. Het gaat hier dus om je diepste overtuiging. Daarin zit je kracht als volgeling van Christus. En al het andere, wat je allemaal doet, is daar het gevolg van. Maar het hart zit in het geloof. Een kerk is geen kerk om wat we doen, wat voor activiteiten we hebben en hoe gezellig het is, maar het geloof is het hart.

Op dat geloof kan God zijn kerk bouwen. Jezus belooft dat zelfs 'de poorten van het dodenrijk' de kerk niet zullen overweldigen. Mensen sterven maar de gemeenschap van gelovigen gaat door. Een grote belofte.

(intermezzo sleutels...)

Dus geloof in God maakt ons tot rots. Dan moeten we het ook nog even over de sleutels hebben. Jezus zegt tegen Petrus: 'Ik zal jou de sleutels van het koninkrijk van de hemel geven.'

Ik weet niet wat u daar voor associatie bij hebt, maar ik zie dan toch de hemelpoort voor me, met een groot rammelend hek met van die spijlen. En daarvoor staat Petrus met zijn sleutelbos. En dan moet je maar hopen dat je door de poort mag. Een beetje zoals de douane op Schiphol. Je paspoort is echt in orde, je hebt geen strafblad, geen openstaande verkeersboetes, en toch voelt het altijd een beetje als mazzel als je erdoor heen komt.

Maar het gaat er niet over of je ooit in de hemel zal komen. Ergens anders (Mt.23:13) verwijt Jezus de schriftgeleerden: '...jullie versperren de mensen de toegang tot het koninkrijk van de hemel' En dat doen ze door de schriften zo uit te leggen dat niemand goed genoeg is om bij God te horen. Petrus krijgt de sleutels om de boodschap van het evangelie te openen, het zo uit te leggen dat de mensen erin binnen kunnen komen. Om het zo te brengen bij de mensen dat het echt is en goed en zoals God het bedoeld heeft zonder dat er onnodige drempels worden opgeworpen.

Voorbeeld: In Handelingen is het Petrus die vanuit zijn intense relatie met God ervoor pleit dat gelovigen die niet joods zijn en dus niet besneden toch bij de gemeente mogen horen. Hier zie je hoe Petrus als het ware de poorten van het koninkrijk opent door een gezaghebbende uitleg van Gods bedoeling.

Krijgen wij ook die sleutels van Jezus? Petrus had een bijzondere plek en verantwoordelijkheid in het ontstaan en de opbouw van de kerk. In de officiële RK-leer, geldt de paus als opvolger van Petrus. In het wapen en de vlag van Vaticaanstad staan dan ook twee sleutels. Wat is onze verantwoordelijkheid?

Wij leven allemaal met de woorden van God. En we komen allemaal in situaties waarin we daar iets van kunnen delen. Naar je kinderen toe. In je werk, in de contacten die je hebt. Laat het zo zijn dat we de woorden van God *openen* voor wie we ontmoeten, dat het gaat spreken en leven voor die ander. Laten we in elk geval geen belemmeringen opwerpen.

Dat over de sleutels.

Terug naar de beginvraag: Zijn we rots of struikelblok?

In het Bijbelgedeelte liggen die twee als het over Petrus gaat vlak bij elkaar. En ik denk dat bij ons ook zo is. Het ene moment zegt Jezus tegen Petrus: 'Jij bent de rots en op die rots zal ik mijn kerk bouwen.' Maar het volgende moment horen we Jezus tegen Petrus uitvallen: 'Ga terug, Satan, achter Mij! Je bent een valstrik (een struikelblok) voor me.'

Blijkbaar is die Petrus aan wie de hemelse Vader het geloof had laten zien ook gevoelig voor wat satan hem ingeeft. Wat maakt dat Jezus zo fel reageert? Wat is hier aan de hand?

Jezus vertelt zijn leerlingen over de weg die Hij moet gaan, de weg van lijden, door toedoen van mensen, Hij zal gedood worden, maar op de derde dag worden opgewekt uit de dood. En die weg valt bij Petrus totaal verkeerd. Dat kan niet waar zijn! Jezus die gaat lijden en sterven. Is het de liefde van Petrus die het niet kan verdragen dat zijn goede vriend en Meester Jezus zal sterven? Of is het aversie van Petrus tegen deze weg van vernedering. Je wilt dat je Heer succesvol is en niet deze afgang - een weg van losers... Zo kan God toch geen Koning zijn?! En ergens begrijp ik Petrus wel. Dat God door het lijden heen onze God is, daar kunnen we vaak ook maar nauwelijks bij.

Petrus – de man met de sleutels – moet eens even een hartig woord met Jezus spreken. Maar Jezus keert hem de rug toe. Hij wil er niet op in gaan. Hij weert Petrus af. Wat gebeurt hier met Jezus?

Ik kan het niet anders lezen als dat Jezus in verleiding wordt gebracht door die goedbedoelde kritiek van Petrus. Hij hoort in de woorden van Petrus de stem van Satan. Satan, de tegenstander, de valse raadgever, de vijand vanaf het begin. De stem van: 'Doe het niet! Jij hoeft toch niet te lijden en te sterven!' Maar als Jezus naar die stem zou luisteren, zou zijn hele missie falen, Hij zou niet meer de trouwe Zoon van God zijn die de weg tot het uiterste ging.

Wij denken soms dat Jezus vanzelfsprekend die weg ging die eindigde aan het kruis. Maar het was voor Hem een innerlijke strijd om vol te houden. 'Vader laat deze beker aan Mij voorbijgaan.' Petrus raakt aan die strijd als Hij zegt 'Dat zal toch niet gebeuren.' En verleidingen moet je niet bespreekbaar maken maar daar moet je bij weggaan.

'Ga weg Satan,' zegt Jezus, 'je bent een valstrik voor me.' Een struikelblok, een skandalon in het Grieks. Petrus laat Jezus bijna struikelen. Het is maar goed dat Jezus daarin niet mee gaat.

En wij? Kunnen wij ook een struikelblok voor Jezus worden? Hem afhouden van de goede weg? De weg van Jezus is volbracht. Daar doen we niets aan toe of af. Maar we kunnen misschien wel een struikelblok worden voor de doorwerking van Jezus' boodschap.

Hoe? Jezus zegt tegen Petrus: 'Jij denkt niet aan wat God wil, maar alleen aan wat de mensen willen.' In die opmerking van Jezus zit een scherpe vraag verpakt: Doen we wat God wil of wat de mensen willen? Wij denken heel snel dat God hetzelfde wil als wij. God zal toch ook niet willen dat... God zal wel begrijpen dat we dat niet zien zitten... God is liefde dus.... En daarmee maken we God tot een vriendelijk verlengstuk van onze eigen wensen. We verleiden onszelf, om niet de lastige weg te gaan die God van ons vraagt en we maken elkaar wijs dat God dat zo wil. Zo laten we elkaar struikelen. Zijn we elkaars struikelblok.

Maar wat nu als God ons prikkelt tot heel andere dingen dan we al vinden? Kunnen we ons voorstellen dat Hij anders kijkt? Dat die weg van Jezus als iemand die dient, die zichzelf geeft, ook onze weg zou moeten zijn, achter Hem aan... Geloven doet soms pijn, het kost je wat, het gaat niet over succes maar over de minste willen zijn.

Zijn we rots of struikelblok? Zo begonnen we. Een rots ben je, zijn we als kerk, als we open staan voor de liefde van God, die ontvangen in ons hart, geloven, EN als we kritisch blijven op onszelf en steeds weer vragen: is dit wat God wil of wat ik zelf graag wil (en waarvan ik hoop dat God dat ook wil...?) Laten we in de kerk elkaar scherp houden. Zijn we met de goede dingen bezig? Laten we niet weglopen bij dat wat geloven lastig maakt, pijn doet of vragen oproept. En laten we elkaar voeden in het geloof.

Amen.